



GEBELİK VE COVID-19 AŞILARI BİLGİLENDİRMESİ

Hamilelerde COVID-19 (SARS-CoV-2) Enfeksiyonunun En Sık Görülen Bulgu ve Semptomları Nelerdir?

COVID-19 (SARS-CoV-2) ile enfekte olan gebelerin büyük çoğunluğunun hafif ya da orta derecede soğuk algınlığı/grip benzeri hastalık geçirmesi beklenmektedir. Gebelikte COVID-19 enfeksiyonunun en sık görülen klinik semptomları ve laboratuvar bulguları ateş, öksürük, lenfopeni ve yüksek C-reaktif protein seviyeleridir.

Hamile Kadınlarda Şiddetli COVID-19 Geliştirme Olasılığı Daha Yüksek midir?

Hamilelikte COVID-19 enfeksiyonu ile gelişen pnömoni, oksijen ihtiyacı, yoğun bakım ünitesine kabul, mekanik solunum ve ölüm hamile olmayan popülasyona kıyasla daha yüksek risk ile ilişkilidir. Hastanede yatan kadınlarda bu riskler daha yüksek görünmektedir. Gebe kadınlarda COVID-19 nedeni ile ölüm oranları %0,4 ile %2 arasında değişmektedir. Bu oran gebe olmayan kadınlara göre %70 daha yüksektir.

COVID-19 enfeksiyonunun bebeğiniz için riskleri nelerdir?

COVID-19 enfeksiyonu olan kadınlarda düşük yapma riski artmış gibi görünmemektedir. Erken doğum ve perinatal ölümle ilgili kanıtlar çelişkilidir ancak bu riskler genellikle yalnızca semptomatik, hastanede yatan COVID-19 'lu kadınlarda daha yüksektir.

COVID-19 'un vertikal bulaşma riski nedir?

COVID-19' un anneden fetüse veya yenidoğana bulaşması olarak tanımlanan vertikal geçiş riski ortalama %3,2 olarak bulunmuştur.





Hamile Kadınlar COVID-19 Aşısı Olabilir mi?

Ülkemizde Sağlık Bakanlığı tarafından hamileler için iki COVID-19 aşısı onaylanmıştır:

1. Pfizer-BioNtech mRNA aşısı: mRNA aşıları yeni bir teknoloji ile üretilmiştir ve vücutta antikor üretimini sağlayacak proteinin üretilmesini sağlar. mRNA aşıları hücre çekirdeğine girmez ve insan DNA' sını değiştirmez. Anne ve bebekte herhangi bir genetik değişikliğe neden olduğuna dair kanıt yoktur.

2. Sinovac İnaktif Virus aşısı: Şiddetli COVID-19 enfeksiyonu ve ölüme karşı mRNA aşıları gibi benzer şekilde yüksek korumaya sahiptirler. İnaktif virüs aşıları hamilelikte güvenli kabul edilir. Bununla birlikte adjuvan olarak kullanılan alüminyum tuzları Hepatit B, TDaP (tetanoz, difteri ve boğmaca) dahil olmak üzere birçok aşıda kullanılmaktadır ve herhangi bir güvenlik endişesi ile ilişkilendirilmemiştir.



Türkiye 'de kullanmakta olduğumuz COVID-19 aşıları 'canlı' aşılar olmadığı için sizde veya bebeğinizde COVID-19 enfeksiyonuna neden olamaz. COVID-19 aşıları gelişmekte olan bir bebeğe ve hamile bir kadına zararlı olduğu bilinen maddeler içermemektedir.

Hamilelikte COVID-19 Aşısı Yaptırmanın Faydaları Nelerdir?

Aşılama, COVID-19'un hamilelikte yoğun bakıma kabul, anne ölümü, erken doğum ve erken doğumun bebeğinizde neden olduğu hayati risklerinden korunmanın en iyi yoludur. Aşılama ile çocuklarınız ,yaşlılarınız gibi savunmasız aile üyelerine bulaş riski azalır.

COVID-19 Aşıları Düşük veya Ölü Doğuma Neden Olur mu?

Yapılan çalışmalarda COVID-19 aşılardan herhangi birinin ve bu aşılarla verilen immün yanıtın düşük ve ölü doğum riskini artırmadığı gösterilmiştir.

COVID-19 Aşıları Hamile Kadınlar veya Bebeklerinde Enfeksiyona Neden Olur mu?

COVID-19 aşılarının hiçbirisi canlı virüs içermez, bu nedenle COVID-19 aşısı hamile kadınlar ve bebekleri dahil olmak üzere insanlarda COVID-19 enfeksiyonuna neden olamaz.

COVID-19 Aşısı ile Aşılanmış Hamile Kadınlardan Doğan Bebeklerde Aşının Etkileri Hakkında Neler Bilinmektedir?

Mevcut aşılar yeni aşılar olduğu için, COVID-19 aşısı olan hamile kadınlardan doğan bebeklerdeki aşının uzun vadeli etkileri üzerine henüz bir çalışma yoktur. Hamile kadınlarda diğer canlı olmayan aşılar uzun yıllardır herhangi bir güvenlik endişesi olmadan kullanılmıştır.

Hamile Kadınların Aşılanması Bebeklerini Koruyabilecek Antikor Oluşturur mu?

Hamile kadınlar COVID-19 aşısı yaptırdıklarında, hamile olmayanlara benzer şekilde COVID-19'a karşı antikor oluştururlar. Bu antikorlar hamilelik sırasında COVID-19 aşısının bebeklerin COVID-19'a karşı korunmasına yardımcı olabileceği anlamına gelir. Bu antikorların bebeğe nasıl koruma sağlayabileceğini belirlemek için daha fazla veriye ihtiyaç vardır.



COVID-19 Aşılarının Yan Etkileri Nelerdir?

Aşı uygulanan kolunuzda:

- Ağrı
- Kızarıklık
- Şişme

Vücudunuzun diğer bölgelerinde:

- Yorgunluk
- Baş ağrısı
- Kas/eklem ağrısı
- Titreme
- Ateş
- Mide bulantısı
- İshal



COVID-19 aşılarının hafif ve kısa süreli yan etkileri olduğu bilinmektedir. Hamile kadınlar, COVID-19 aşısı uygulandıktan sonra hamile olmayan bireylerden farklı yan etkiler bildirmemiştir.

Nadir olmakla birlikte COVID-19 aşısından sonra alerjik reaksiyonlar bildirilmiştir. Başka bir aşı veya ilaca karşı alerjik reaksiyon geçmişiniz varsa doktorunuz ile konuşunuz.

Aşı Yan Etkilerini Hafifletmek için Neler Yapılabilir?

Aşı uygulandıktan sonra karşılaşılabileceğiniz herhangi bir ağrı, ateş gibi rahatsızlık için asetaminofen gibi reçetesiz ilaç kullanımı hakkında doktorunuzla konuşunuz. Bu ilaçları kullanmanızı engelleyen başka bir tıbbi nedeniniz yoksa, aşı sonrası yan etkileri hafifletmek için bu ilaçları alabilirsiniz. Yan etkileri önlemek amacıyla aşılamadan önce bu ilaçları almanız önerilmez.

Aşı uygulanan kolunuzdaki ağrı, ödem ve kızarıklığı azaltmak için:

- Aşı olduğunuz bölgeye temiz, serin, ıslak bir bez uygulayınız.
- Aşı olduğunuz kolunuzu aktif kullanın veya egzersiz yapın.

Ateşten kaynaklanan rahatsızlığı azaltmak için:

- Bol sıvı tüketiniz.
- Hafif giysiler giyiniz.



GEBELİK VE COVID-19 AŞILARI BİLGİLENDİRMESİ

COVID-19 Aşısı Olduktan Sonra Doktorumu Hangi Durumlarda Aramalıyım?

Ağrı, ateş gibi yan etkiler vücudunuzun bağışıklık oluşturduğunun normal bir işaretidir.

- Eğer aşı uygulanan kolunuzdaki kızarıklık, ağrı veya hassasiyet 24 saat sonra daha da kötüleşirse
- Yan etkileriniz birkaç gün sonra daha çok artıyor ve sizi endişelendiriyorsa doktorunuzla iletişime geçiniz.

COVID-19 aşısı olursanız ve aşı bölgesinden ayrıldıktan sonra ciddi bir alerjik reaksiyon gösteriyor olabileceğini düşünüyorsanız, 112'yi arayarak acil tıbbi yardım alın.



Hamilelikte Ne Zaman COVID-19 Aşısı Olabilirim?

COVID-19 aşısı tüm hamilelik boyunca uygulanabilir.

Bir doz COVID-19 aşısı enfeksiyona karşı iyi koruma sağlar ancak virüsün en son (Delta) varyantına karşı iyi bir bağışıklık düzeyi için iki doz gerekir. Doğumdan önce veya COVID-19 ile ciddi hastalık riskinin en fazla olduğu üçüncü üç aylık döneme girmeden önce iki doz aşı olmanızı öneririz.

COVID-19 Aşı Programımı Tamamladıktan Sonra da Maske, Mesafe, Hijyen Kurallarına Devam Etmeli miyim?

COVID-19 aşısı olmak sizi ciddi hastalık, hastaneye yatış ve ölümden korusa da aşılarda hastalığı engellemede %100 başarılı değildir. Ayrıca hastalığı semptom göstermeden geçirmeniz durumunda hastalığı yaymaya devam edersiniz. Bu yüzden maske, mesafe ve hijyen kurallarına devam etmelisiniz.

Emziren Kadınlar COVID-19 Aşısı Olabilir mi?

Emziren kadınlara COVID-19 aşısı önerilir. Aşı içeriğindeki herhangi bir maddenin anne sütü yoluyla bebeğinize geçebileceği makul bir mekanizma yoktur. Bu nedenle COVID-19'a karşı aşılanabilmek için emzirmeyi bırakmamalısınız.



GEBELİK VE COVID-19 AŞILARI BİLGİLENDİRMESİ

Hamile Olmayı Planlayan Kadınlar COVID-19 Aşısı Olmalı mı?

Hamilelik planlayan kadınların aşılardan sonra hamilelikten kaçınmalarına gerek yoktur. Hamilelikten önce aşı olmak COVID-19 enfeksiyonu ve enfeksiyona bağlı semptom ve olumsuz sağlık sorunlarını önlemeye yardımcı olacaktır. Gebelik testi herhangi bir COVID-19 aşısı almadan önce bir gereklilik değildir.

Hamilelik Öncesi COVID-19 Aşısının ilk Dozunu Yaptıranlar, Hamileliği İkinci Doz Sonrasına Ertelemeli midir?

Aşı tüm hamilelik boyunca uygulanabilir. İdeal olarak tüm aşılar tamamlandıktan sonra gebelik planlanmalıdır.

COVID-19 Aşısı Uygulandıktan Sonra Hamile Olduğumu Öğrenirsem Ne Yapmalıyım?

Hamileyken fark etmeden bir doz aşı yaptırdıysanız endişelenmeyiniz. Aşının hamileliğin herhangi bir aşamasında güvensiz olduğu konusunda olumsuz bir bulguya rastlanmamıştır.

Hamile Kadınlara Normal Koşullarda Aşı Uygulanır mı?

Hamile kadınlara ve emziren kadınlara, örneğin grip ve boğmacadan korunmak için hamilelikte rutin ve güvenli bir şekilde aşı uygulanmaktadır. Bu aşıların çoğu yenidoğan bebekleri de enfeksiyondan korur. COVID-19 aşıları gibi hamilelikte uygulanan bu aşılar da güvenli kabul edilen 'canlı olmayan' aşılardır. Bununla birlikte, gebelikte COVID-19 aşısının güvenliği ile ilgili uzun dönem kanıtlar henüz mevcut değildir.

Hazırlayanlar:

TMFTP Derneği adına
Dr. Emine Kirtiş ve Dr. Gül Alkan Bülbül





KAYNAKLAR

1. CDC National Center for Immunization & Respiratory Diseases. COVID 19 vaccine safety update. Advisory Committee on Immunization Practices (ACIP) March 1, 2021 <https://www.cdc.gov/vaccines/acip/meetings/downloads/slides-2021-02/28-03-01/05-covid-Shimabukuro.pdf> (Accessed on March 02, 2021).
2. American College of Obstetricians and Gynecologists. Practice advisory: Vaccinating pregnant and lactating patients against COVID-19. Available at: <https://www.acog.org/en/clinical/clinical-guidance/practice> [update July 30, 2021].
3. The Royal College of Obstetricians and Gynaecologists (RCOG). Updated advice on COVID-19 vaccination in pregnancy and women who are breastfeeding. Available at: <https://www.rcog.org.uk/en/news/updated-advice-on-covid-19-vaccination-inpregnancy-and-women-who-are-breastfeeding/> [update on August 20, 2021].
4. Di Mascio D, Buca D, Berghella V, et al. Counseling in maternal-fetal medicine: SARS-CoV-2 infection in pregnancy. Ultrasound Obstet Gynecol. 2021 May;57(5):687-697. doi: 10.1002/uog.23628